

bűnmegelőzés társadalmi programmá tételével meg kell őrizni, és lehetőség szerint fokozni kell a helyi társadalom megtartó erejét.

OKTATÁS

Vonyarcvashegy a kötelező közoktatási feladatait további négy településsel való együttműködésben látja el. Intézményfenntartó társulás működteti az Eötvös Károly Közös Fenntartású Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézményt, melynek kettő feladat-ellátási helye – óvoda és általános iskola – működik Vonyarcvashegyen. Önként vállalt feladatként az iskolában alapfokú művészetoktatás folyik három tanszakon. Kihelyezett képzési formában van lehetőség a zeneiskola igénybevételére.

Az intézmény önállóan gazdálkodó költségvetési szerv, költségvetése minden évben feladat-ellátási helyenkénti bontásban készül el. Az óvodai kiadásokat 57 %-ban, az iskolai költségeket 60 %-ban fedezik az állami támogatások és normatívák, a fennmaradó részt a fenntartók finanszírozzák. Az óvoda esetében gyakorlatilag teljes egészében Vonyarcvashegy, az iskola esetében – a mindenkori gyermeklétszám függvényében – a kiegészítés mintegy 60-65 % -át kell fedezni a vonyarcvashegyi önkormányzat költségvetésének terhére.

Az elkövetkezendő években Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata a közoktatási feladatait a jelenlegi szervezeti formában kívánja ellátni. A minél gazdaságosabb, pénzügyileg hatékonyabb működés érdekében célkitűzései az alábbiak.

Óvoda

A rendelkezésre álló adatok, a várható létszámok alapján több évre előre vetíthető, hogy az óvodások nevelése három csoportban fog történni, így a jelenlegi alkalmazotti létszámra lesz szükség. Bérköltségekre tehát változatlan nagyságrendben kell számítani.

Az épület folyamatos karbantartást természetesen igényel, állaga jó. Felújítást elsősorban a fűtési rendszer igényel. Felújítani, cserélni kell a csőhálózat és fűtőtestek egy részét, mert jelentősen korrodálódott.

Rövidtávon meg kell oldani a kazánok cseréjét, jelenleg szükségmegoldás működik. A fűtés energiaellátása gázzal történik, a kazánok korszerűbbre cserélése csökkenti a költségeket, ami az óvodai költségcsökkenések mellett kedvező hatással lenne a közétkeztetést ellátó konyha fűtésére és meleg víz ellátására is.

Középtávú feladat az energiaellátás korszerűsítése, gazdaságosabbá tétele. Megújuló energiaforrások használatával további jelentős költségcsökkentést lehet elérni a mind a fűtés, mind a konyhai meleg vízellátás terén.

Iskola

Az előre látható tanulólétszám alapján a jelenlegi általános iskola nevelés-oktatás szervezeti formáját kell fenntartani. Amennyiben nem lesznek jelentősebb jogszabályi változások, úgy a jelenlegi alkalmazotti létszám biztosítása szükséges.

Középtávon felvetődhet, hogy az intézmény tagiskolájának bizonyos évfolyamai Vonyarcvashegyen kerüljenek elhelyezésre. Az épület befogadóképessége 3-4 további tanulócsoport oktatására alkalmas, működtetésének gazdaságosabbá tétele, az oktatásszervezés hatékonyságának növelése a többi fenntartónak is érdeke.

Az épület – elsősorban energetikai – felújítása halaszthatatlan feladatot jelent.

A fűtési rendszer korszerűsítése elodázhatatlan. Ki kell építeni egy új szekunder kört a teljes épületben. A primer oldalon hatékonyabb energiaellátást kell biztosítani. Egyik alternatívaként a jelenleginél mindenképpen gazdaságosabb, de még mindig fosszilis (gáz) energiát felhasználó rendszer kiépítése látszik, a másik vagy későbbi ütemben megvalósítandó energiaellátást a földhő kihasználása jelenti.

A fűtési rendszer korszerűsítésével párhuzamos feladat a külső nyílászárók cseréje. A jelenlegiek elöregedettek, a fűtés hatásfokát nagymértékben rontják.

Az épület külső hőszigetelésének javítása, a világítás korszerűsítése szintén az energetikai felújítást jelentik, az anyagi források miatti sorrendiségben viszont csak az előző kettő után következnek.

Középtávú feladat az épület teljes körű akadálymentesítésének biztosítása, a szociális helyiségek korszerűsítése. Az udvari sportlétesítmények felújítása, bővítése, amelyet ezt követően kiszolgálhatják a sportkörü igények egy részét is.

Hosszú távon tervezni kell az épület tetőszerkezetének karbantartását, elsősorban a héjazat cseréjét.

Az általános iskola épülete kiszolgál több, nem közoktatási, nem kötelező önkormányzati feladatot jelentő tevékenységet, ami az iskola költségvetésében a dologi kiadásokat növeli. Az önkormányzat ezeket – gazdasági erejének mértékéig – továbbra is biztosítani kívánja. Helyet ad a kihelyezett zeneiskolai képzésnek, a települési sportkörnek meghatározott időkeretben biztosítja a tornatermet, az aulát közösségi, kulturális, egyházi rendezvényekre rendelkezésre bocsátja.

EGÉSZSÉGÜGY – SZOCIÁLIS FELADATOK - CSALÁDGONDOZÁS

Általánosságban elmondható, hogy a hét régió közül a Nyugat-Dunántúli régióban élő népesség körében legkevésbé gyakori a szegénység előfordulása, aminek oka egyrészt a térség elhelyezkedése, másrészt az etnikai népesség kisebb száma. A régión belül azonban a megyeszékhelyeken és környékükön kedvezőbb a helyzet, mint a tőlük távolabb lévő térségekben. A nagyközség lakói szociális ellátottságának fontos mutatója a számukra pénzben és természetben nyújtott ellátások köre, valamint az igénybe vehető szociális, és gyermekjóléti szolgáltatások.

A kötelező, illetve önként vállalt pénzben és természetben nyújtott ellátások komplex biztosításával sikerült egy olyan személyre szabott, többszintű támogatási rendszert megvalósítani, amellyel a rászorult családokat célzottan, az egyéni élethelyzetükhöz igazodóan lehet segíteni.

Vonyarcvashegy nagyközség lakossága részére a szociális alapellátásokat az önkormányzat a Polgármesteri Hivatalon keresztül biztosítja a törvényi, jogszabályi előírásoknak megfelelően.

Alapszolgáltatások keretében: házi segítségnyújtást, családsegítést, támogató szolgáltatást és szenvedélybetegség közösségi ellátását. A házi segítségnyújtást a Keszthely és Környéke Többcélú kistérségi Társulás közreműködésével végzi.

A személyes kapcsolatokon és egyéb információs csatornákon keresztül a hivatal viszonylag pontosan ismeri a szociálisan segítségre szoruló családokat, személyeket, valós élethelyzetüket. A hivatal és az önkormányzat intézményei

(Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat, óvoda, iskola, Nevelési Tanácsadó, gyermek- és házi orvos, védőnő) között rendszeres az együttműködés a szociálisan rászoruló felkutatásában, a segítségadás különböző módjaiban (pénzbeli, természetbeni ellátás, sok-gyermekes családok ruhával történő ellátása, stb.). Az együttműködés tovább bővíthető a civil szervezetek, egyesületek, egyházak bevonásával. A szociális támogatási formák rendszere kellő biztonságot nyújthat az átmenetileg, vagy tartósan nehéz körülmények közé került családok számára. A rendelkezésre álló pénzforrások lehetővé teszik a településen élők életkörülményeinek javítását, elősegítik a szociális biztonság megteremtését. Sajnos vannak olyan családok is, amelyek nem megfelelő beosztással, felelőtlen életvitellel időről-időre anyagi gondokkal küszködnek és gyakorta folyamodnak támogatásért. Ezen családok esetében szemlélet és életvitel változtatásra lenne szükség. A jövőben fontos lenne megvizsgálnunk annak lehetőségét, hogy a támogatások egyes formáit természetbeni ellátásként folyósítsuk, azonban a pénzbeli ellátási forma teljes egészében nem mellőzhető, ugyanis vannak olyan családok, akiknek egyetlen jövedelemforrása az önkormányzat által folyósított támogatás.

A házi orvosi rendelő korszerű, a településen a házi orvosi, a gyermekorvosi és a fogorvosi ellátás is megoldott.

Vonyarcvashegy nagyközség 2013-ig szóló átfogó egészségtervvel rendelkezik.

SPORT ÉS SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉGEK

A Magyar Köztársaság állampolgárait megilleti a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való alkotmányos jog. A testkultúra az egyetemes kultúra része, az egészségvédelem fontos eszköze, a szabadidő eltöltésének társadalmilag hasznos módja.

Az állam feladata, hogy közérdekből segítse elő az állampolgárok testneveléshez és sportoláshoz fűződő jogainak gyakorlati megvalósulását és támogassa a tisztességes, az esélyegyenlőség jegyében is folytatott sporttevékenységet, ideértve a fogyatékosok sportját is.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (1) bekezdése a helyi önkormányzat feladatai közé sorolja a sport támogatását, ugyanakkor előírja azt is,

hogy az önkormányzat maga határozza meg, hogy a feladatot milyen mértékben és milyen módon látja el. A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 10. § (1) bekezdése szerint a tanulónak joga, hogy a nevelési-oktatási intézményben biztonságosan és egészséges környezetben neveljék és oktassák: a szabadidő, a testmozgás beépítésével, sportolási lehetőség biztosításával életkoruknak és fejlettségüknek megfelelően alakítsák ki a tanulmányi rendet. A törvény 52-53. §-a előírja a kötelezően ellátandó intézményi feladatok között az iskolai sportkör működtetését, a mindennapos testedzés biztosítását. A sportról szóló 2004. évi I. törvény 55. §-a a sport hosszú távú fejlesztési koncepciójára való figyelemmel határozza meg a helyi önkormányzatok feladatait, ezen belül is a helyi sportfejlesztési koncepció megalkotását és az abban foglaltak megvalósításáról történő gondoskodást.

A helyi önkormányzatok számára jogszabály írja elő a sporttal kapcsolatos kötelező és ajánlott feladatokat és emellett illetékességi területükön a helyi gyermek-és ifjúsági sport, az utánpótlás nevelés, a nők és a családok sportjának, illetve a tömeges részvétellel zajló sportrendezvények lebonyolításának támogatását.

A testnevelési és sport feladatok között szerepelnek az alábbiak:

az óvodai és iskolai testnevelés,

gyógytestnevelés feltételrendszerének biztosítása,

udvarok, sportudvarok felújítása, fejlesztése,

játszóterek felújítása,

óvodai-iskolai szűrőprogramok támogatása,

a lakossági szabadidő sport feltételeinek kialakítása, a „nyitott sportlétesítmények” (pl. iskolai tornatermek, sportudvarok, egyesületi létesítmények) szervezett keretekben történő hétvégi nyitva tartása, időskorú lakosság bevonása, a fogyatékkal élők, hátrányos helyzetűek testedzési feltételeinek megteremtése (az ez irányú tevékenységet végző civil szervezetek támogatása, sportlétesítmények ütemezett akadálymentesítése, a sajátosságoknak megfelelő sportesemények szervezése).

Az elmúlt 2 évben elkészült a nagyközsége vonatkozó sportrendelet és sportkoncepció. Ebben a kiemelt testnevelési és sportcélok, feladatok között határozta meg egyebek közt az iskolai testnevelés és sport feltételeinek biztosítását,

a diáksport egyesület, a sportegyesület azon tevékenységének támogatását, amelyek a szabadidősport megvalósítását és a fogyatékkal élők sportolási tevékenységét segítik, az önkormányzati tulajdonban lévő sportingatlanok, sportlétesítmények karbantartását, fejlesztését vonja magával. A célkitűzésekhez kapcsolódó konkrét feladatok egyebek közt az óvodában sportudvari részek kialakítása, udvari játékok bevizsgálása, cseréje, testnevelési foglalkozások bővítése, orvosi szűrővizsgálatok bővítése. Az iskolában a mindennapos testedzés megvalósításának segítése, a gyógytestnevelés körülményeinek javítása.

A nagyközségben lévő sportlétesítmények önkormányzati tulajdonban vannak. Az önkormányzat sporttornateremre 2007. évben 6,5 millió Ft-ot fordított. 2008-ban lett felújítva a strandkézilabda pálya, 1,2 millió Ft ráfordítással. Az óvodákban tornaszobák kerültek kialakításra.

A megnövekvő idegenforgalom miatt az üdülési szezon jelentős kihívásokat okoz településünknek. Strandi fejlesztéseinket az elmúlt évtizedben úgy alakítottuk, hogy a helyi lakosok, üdültulajdonosok és idelátogató turisták, nyaralók ingyenes sportolási lehetőségét biztosítsuk. Ilyenek a homokozott kézilabda-, labdarúgó- és röplabda pályáink, kosárlabda és streetball pályáink, valamint a bitumenes kézilabda pálya és füves labdarúgó pálya. A működő szabadtéri mini uszodánk 7 éves korig nagy örömet szerez a gyerekeknek. A Művelődési Ház a szezonon kívüli időszakban rekreációs tornára biztosít lehetőséget szakvizsgával rendelkező oktatók bevonásával (gerinctorna, női torna, jóga). Jelentős segítséget nyújtanak az alapfokú oktatási intézmény sportpályái, amelyeket egész évben rendelkezésre bocsátunk.

AKADÁLYMENTESÍTÉSI PROGRAM

A segítséggel élők életminőségének javítása érdekében fokozatosan ki kell építeni a településen az akadálymentesítést. Erre vonatkozó programot több koncepciónk is tartalmaz. Az akadálymentesítés alapvető célkitűzése, hogy a község közintézményeinek használata mindenki számára – kismamák, idős emberek, fogyatékos emberek, turisták stb. – kényelmesebbé váljon, az akadálymentesítés egy olyan folyamat legyen, melyet minden társadalmi réteg közvetlen előnyökkel jelentő fejlődésnek éljen meg.

Kiépítése elodázhatatlan a jogszabályoknak - Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény, A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény, Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm.

rendelet (OTÉK), A mindenki számára akadálymentesen hozzáférhető környezet és közszolgáltatások megteremtéséhez szükséges kormányzati intézkedésekről szóló 1015/2005. (II.25.) Korm. határozat - való megfelelés miatt is.

Az 1998. évi XXVI. törvény szerint minden közhasználatú intézményt utólag alkalmassá kell tenni a biztonságos és akadálymentes használatra, függetlenül attól, hogy az épületek adottságai lehetővé teszik-e az átalakítást minden tekintetben.

Vonyarcvashegyen az elmúlt években történő épület felújítások során minden esetben figyelembe vettük az akadálymentesítés megvalósítását (Művelődési Ház és Könyvtár, iskola és hivatal épülete, orvosi rendelők, gyógyszertár, starndi öltözők, starndon akadálymentes illemhely kialakítása és vízbe jutás lehetősége is). Több helyen a kialakítás csak részleges, törekedni kell a teljes megoldásra, hiszen az akadálymentesítés szakszerű végrehajtásával javul a fogyatékos személyek életminősége, illetve nő számukra a társadalmi életben való részvétel lehetősége, valamint a „normális” élethez való közelítés.

Mivel az akadálymentesen hozzáférhető környezet nem kizárólag a fogyatékos személyek életkörülményeit javítja, hanem az időskorú, beteg, babakocsit használó emberek mindennapjait is megkönnyíti, várhatóan a település egészére pozitív hatással lesznek ezek az intézkedések. 2007-től kezdődően az induló II. Európa Terv pályázati rendszerébe beépült az akadálymentesítés témaköre, mint prioritás. Azóta uniós pénzeket is el lehet érni pályázattal e cél megvalósítására, amelyre törekedni kell.

TESTVÉR ÉS PARTNERTELEPÜLÉSI KAPCSOLATOK

"Egymás jobb megismerése és megértése" - a testvér-települési mozgalom alap gondolata, amely Európában született röviddel a II. világháború után. Mára ez a mozgalom az európai önkormányzatok között együttműködés alappillérvé vált. Ezek

a kapcsolatok lehetővé teszik számunkra, hogy többet megtudjunk más országok lakosainak mindennapi életéről, valamint lehetőséget teremtenek a gondolat- és tapasztalatcserére.

Vonyarcvashegy nagyközség 2 határon túli településsel létesített testvér-települési kapcsolatot, az erdélyi Homoródszentmártonnal és a vajdasági Erzsébetlakkal. E kapcsolatát együttműködési megállapodásokkal is szentesítette.

A kapcsolatok különböző hatékonysággal és eredménnyel működnek, az együttműködés a kultúra és az oktatás területén a leghatékonyabb.

A további együttműködés elmélyítése kölcsönös önkormányzati szintű látogatásokon, nem önkormányzati szintű kétoldalú partneri együttműködésen keresztül valósulhat meg.

TURIZMUS

Napjainkra a turisztikai kínálat erőteljes bővülése és specializálódása, valamint a kereslet szűkülése fokozott versenyhelyzetet teremtett a desztinációk között. A hagyományos kommunikációs csatornák telítődése és a személyre szabott szolgáltatásokat igénylő kereslet, szükségessé teszi saját termékeinek pontos meghatározását és átgondolt fejlesztését. Az erős versenyhelyzetben csak a pontosan azonosított, egyedi vonzerővel rendelkező és az ebből felépített komplex termékeket piacra vivő desztinációk lehetnek sikeresek.

A közlekedési feltételek és azok fejlesztése bár nem a turisztikai fejlesztések körébe tartozik, mégis erőteljesen befolyásolja az adott térség idegenforgalmát. A vonzerők megközelíthetőségének biztosítás elengedhetetlen feltétele a turizmusnak.

A turisztikai termék testesíti meg a kínálatot, amelynek összetevői azok az elemek, amelyekkel a turista az üdülése során találkozik. A kínálat részét képezi a vonzerő, a szállás, az étkezés, a közlekedés, az egyéb infrastruktúra, a szórakozási lehetőségek, a kultúra, a nyelvismeret, a vendégszeretet, a biztonság, a higiéné, az informálás, az árak, és még számos az adott helyre specifikusan jellemző adottság.

Fontos felismerni hogy Vonyarcvashegy idegenforgalmi vonzereje meghatározó mértékben a természeti erőforrásaira épít, így közvetlenül függ azok állapotának változásaitól. Fel kell ismerni, hogy a térségben létfeltétel a fenntartható fejlődés megvalósítása. Ennek hiányában azokat az erőforrásait éli fel a térség, amelyből jelenleg közvetlen megélhetését biztosítja.

Településünkön programokban nincs hiány, de ez csak a májustól szeptemberig terjedő időszakra érvényes. A legtöbb rendezvény a gasztronómia- és borfesztiválok jegyében zajlik.

Az idelátogató vendég számos szálláshely közül válogathat, igényeinek és anyagi helyzetének megfelelően. A szálláshelyeket alapvetően 2 csoportra bonthatjuk: kereskedelmi és magánszállás helyekre. A kereskedelmi szálláshelyeken belül a következők találhatóak meg: hotelek, panziók, kempingek, ifjúsági szálláshelyek.

A magánszálláshelyek kínálata a panziók és a kempingek között mozog. Sok magánszálláshely panziónak megfelelő szolgáltatásokkal várja a vendégeket (úszómedence, masszázs, félpanziós ellátás), azonban gyakori a csak apartman kiadása is, kapcsolt szolgáltatások nélkül. Ez a szállás típus hagyományokkal rendelkezik, mégis hanyatlóban van a kínálat bővülése (szálloda megjelenése) és a kereslet igényeinek átalakulása (rövidebb nyaralások, wellness trendek, német vendégkör visszaesése) miatt.

Valódi értelemben vett falusi turizmusról nem beszélhetünk a nagyközségben. A falusi vendéglátás célja a hagyományos falusi, paraszti élet bemutatása, nem pusztán szobakiadás falun.

Magyarország híres vendégszeretetéről, ami Vonyarcvashegyre is igaz. Emellett azonban megfigyelhető a turizmus káros hatásait jobban érzékelő társadalmi rétegekben a turistákkal szembeni ellenséges magatartás, a segítőkészség hiánya. Ezekben a rétegekben tudatosítani kell az idegenforgalom pozitív hatásait, hogy magatartásukkal ne hátráltassák a térség fejlődését.

A turisztikai keresletet három tényező határozza meg, ezek a motiváció, a diszkrécionális jövedelem és a szabadidő. A diszkrécionális jövedelem az a szabadon elkölthető jövedelem, ami a fogyasztónál a megélhetési kiadásokon (lakás, élelem, ruházkodás) felül jelentkezik, amiről szabadon dönti el, hogy mire fordítja. Ennek nagyságát és a szabadidő nagyságát a turisztikai szektor nem tudja közvetlenül befolyásolni. A motiváció az a tényező, aminek alapján a fogyasztó eldönti, hogy ha turizmusra fordítja diszkrécionális jövedelmét és szabadidejét, akkor melyik területet keresse fel. Erre a tényezőre tud hatást gyakorolni a turisztikai szektor a marketingen keresztül.

A leggyakrabban említett motiváció a pihenés, emellett valamivel kisebb gyakorisággal a szórakozás és a családi együttlét érdemes még említésre, azaz a már megszokott, hagyományos balatoni motivációkkal érkeznek. A nagyobb költséssel járó, a rövid nyári szezon meghosszabbítására alkalmas motivációk, azaz a rendezvény-látogatás, munka és konferencia, illetve egyéb saját motiváció említése együttesen sem éri el az 5 %-ot. A balatoni turizmus megszokott arculata (strandolás, családi pihenés) nem változott.

Vonyarcvashegy jelenlegi imázsa balatoni nyaralóhelyként állandósult (ami erős szezonálitást eredményezett) adottságai ennél összetettebb hasznosítást tesznek lehetővé, egész évensé bővítve a turisztikai szezont. Megőrizve a „Balatoni nyár” imázst, de kiegészítve a Keszthelyi-hegység, a Kis-Balaton, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park és a környező termálfürdők kínálatával a tó legváltozatosabb turisztikai kínálata alakítható ki.

A célcsoport széles körű, mivel a kül- és belföldi családokat célozza meg. Elsősorban azoknak a családoknak szól, akik már tudnak gyermekekkel, utaznak. Az elmúlt években kialakított fokozatosan mélyülő homokos partszakasz ideális a kisgyermek számára, de a könnyen elérhető mély víz a felnőttek számára is élvezhető. A strandon kiépített csomagmegőrzők és kabinok szintén a sok csomaggal érkező családok kényelmét szolgálják. A strandokon nyújtott

szolgáltatások, a rendszeres animációs programok, vízi játék kölcsönzők a nagyobb 15-16 éves gyermekek igényeit is kiszolgálják. Ebből adódóan a 30-50 év közötti felnőttek a célcsoport, akik gyermekeikkel vágnak közös pihenésre. Fizetőképességük közepes, mivel a gyermek nevelése leköti forrásaikat.

Az élményígéretet alátámasztó vonzerők a Balaton jó minőségű, sekély vize, a fejlett strandi szolgáltatás kínálat, valamint az állandó programkínálat.

Az élményígéretnek mindegyike a változatos termékpaletta kialakítását és ezzel együtt a meghatározott jövőkép elérését szolgálja. A desztináció természeti, kulturális és infrastrukturális elegyének összhangja nyújtja az élményeket, termékenként eltérő összeállításban és hangsúlyban. Mindegyik termék központi eleme a színvonalas szabadidő-eltöltés és a természeti környezet, így ennek fenntartható hasznosítása elengedhetetlen.

.....Önkormányzat

***GAZDASÁGI
PROGRAMJA***

..... - től - ig terjedő időszakra

I.

BEVEZETŐ

Röviden bemutatni a település Magyarországon, megyén belül elfoglalt helyét és szerepét. Felvázolni az elmúlt 10-15 évben végbement változásokat, az infrastruktúra fejlődését, az önkormányzat által ellátott feladatokat és a fenntartott intézményhálózat struktúráját.

Már itt célszerű megfogalmazni a gazdasági programmal szemben támasztott elvárásokat, melyek például a következők lehetnek:

- a program megvalósításához rendelkezésre álló és megszerzhető források,
- a működtetés és fejlesztés területén prioritások kijelölése,
- a településen ellátandó feladatok hatékonyságának növelésére vonatkozó ötletek és elképzelések rendszerbe foglalása,
- a település hazai és nemzetközi kapcsolatainak javítása,
- stb.

II.

RÖVID TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

A település fennállásától napjainkig a főbb történelmi események bemutatása, mely a jövő fejlődése szempontjából is meghatározó lehet. Ebben a részben ki lehet térni a következőkre:

- a népesség számának alakulása, bevándorlás, elvándorlás okai,
- a település nevezetességei, történelmi hagyományai, szokások,
- stb.

III.

HELYZETELEMZÉS

1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága

Bemutatni a település földrajzi elhelyezkedését, az elhelyezkedéséből származó előnyöket és hátrányokat.

2. Főbb demográfiai jellemzők

Az állandó lakosság számának változását, a születések és halálozási esetek alakulását jellemző tendenciák bemutatása. A népesség kor szerinti összetétele a vizsgált időszakban, stb.

a) Születések, halálozások számának alakulása (az elmúlt 5 évben)

Év	Születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)
2010.		
2011.		
2012.		
2013.		
2014.		

b) Népeség kor szerinti megoszlásaév. január 1-jén

Kor szerinti csoportosítás	Fő	Korcsoport	Fő	Megoszlás %-a
0-3		Gyermek és fiatalok		
4-6				
7-14		Munkaképes korú		
15-18				
19-60		Időskorú		
61-				
Összesen:		Összesen:		

3. Infrastruktúra helyzete

- a település elérhetősége (közút, vasút kiépítettsége),
- vonalas közművek kiépítettsége (víz, szennyvízcsatorna, gázhálózat),
- telefonellátottság (vezetékes és mobilhálózat),
- szilárd hulladék kezelése,
- stb.

4. Vállalkozási tevékenységet végzők száma, összetétele

A település adottságaiból adódóan jellemzően előforduló és túlsúlyt képviselő vállalkozási tevékenységek bemutatása.

A településen vállalkozási tevékenységet végző vállalkozások száma és összetétele 2014-ben

Ágazat	Vállalkozások száma
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	
Bányászat, kőfejtés	
Feldolgozóipar	
Vízellátás, szennyvízgyűjtés	
Építőipar	
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	
Szállítás, raktározás	
Közigazgatás	
stb.	
Összesen:	

5. Az önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények, humán erőforrások alakulása

Ebben a fejezetben célszerű kitérni az önkormányzat által ellátott a fenntartott intézmények struktúrájára, mennyiségi - minőségi ellátottságára, valamint a foglalkoztatottság és munkanélküliség kérdésére is, a következő részletezettséggel:

A) A helyi közügyek és a helyben biztosítandó közfeladatok körében ellátandó feladatok:

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)
- f)
- g)

B) Az önkormányzati intézmény- és feladatstruktúra:

- a) Oktatás,
- b) Egészségügy,
- c) Szociális ellátás,
- d) Kultúra,
- e) Sport,
- f) stb.

A településen regisztrált álláskereső és szociális ellátásban részesülők legfőbb adatait egy meghatározott időpontra vonatkozóan a következők szerint ajánlott bemutatni:

Megnevezés	Mutatószám
Regisztrált álláskereső száma (fő)	
180 napnál kevesebb ideig regisztrált munkanélküliek száma (fő)	
Járadékra jogosultak száma (fő)	
Szociális ellátásban részesülők száma (fő)	
Munkaképes korú lakosság száma (fő)	
Munkanélküliségi ráta (%)	

6. Környezeti állapot

Itt be kell mutatni a település környezetére negatívan és pozitívan ható tényezőket. Különösen fontos bemutatni a levegő szennyezettségének, a vízminőséggel kapcsolatos problémák hatásának alakulását. A fejlesztés szempontjából meghatározó lehet a zöld területtel való ellátottság, és a település beépítettsége.

9. A település jelenlegi állapotában meglévő gyenge és erős pontok

<p>Erősségek:</p> <ul style="list-style-type: none">- pl. Vonzó természeti környezet,-----	<p>Gyengeségek:</p> <ul style="list-style-type: none">- Infrastruktúra alacsony szintű kiépítettsége,- A gazdaság alacsony szintje,- Elavult intézményi struktúra,--
<p>Lehetőségek:</p> <ul style="list-style-type: none">- Növekszik a falusi turizmus iránti igény,- EU-s fejlesztési pályázati források igénybevétele---	<p>Veszélyek:</p> <ul style="list-style-type: none">- A település kedvezőtlen földrajzi fekvése miatt (közlekedési infrastruktúra alacsony szintje) versenyhátrányba kerülhet,---

IV.

FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

1. A koncepciót meghatározó stratégiai tényezők

Az előző fejezetekben a helyzetelemzés és értékelés feltárta a település jelenlegi helyzetét, a leglényegesebb szükségleteket és a fontosabb problémákat. Ezen túl a helyzetértékelés eredményeként felszínre kerültek a gyenge és erős pontok, valamint a lehetőségek és az esetleges veszélyek, melyek alapvetően determinálhatják a további fejlesztési elképzeléseket.

A stratégiai helyzetelemzésre alapozva ennek a fejezetnek elsődleges célja a stratégiai fontosságú települési sajátosságok, környezeti tényezők bemutatása és az önkormányzat által kötelezően ellátott és önként vállalt feladatainak az ismertetése. Az ezekből fakadó előnyökre támaszkodva meg kell határozni a konkrétan megvalósítani kívánt fejlesztési stratégiát.

A gazdasági programnak a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével illeszkednie kell a megyei területfejlesztési koncepcióhoz. Ismertetni kell, hogy az önkormányzat milyen feladatokat lát el társulás (pl: igazgatási, szociális, stb.) keretében.

Társulás megnevezése	Ellátott feladat	Feladatellátás kezdete

2. Fejlesztési alapelvek

Vannak olyan általánosítható alapelvek és értékek, melyek valamennyi település fejlődése szempontjából meghatározóak, mind a fejlesztési célok kitűzésekor, mind a konkrét fejlesztések tervezésekor és megvalósításakor. Ezek az elvek iránymutatóak lehetnek akkor is, amikor a rendelkezésre álló forrásokat kell elosztani a fejlesztési lehetőségek között.

Azokat a fejlesztéseket, amelyek nem felelnek meg ezeknek az elveknek, nem célszerű támogatni, illetve a programba felvenni.

Alapelvek lehetnek például a következők, melyeket külön-külön pontba szedve célszerű részletesen kifejteni:

- a) A természeti környezet megőrzése.
- b) A település meglévő arculatának megőrzése, továbbfejlesztése.
- c) A természeti adottságokat figyelembe vevő fejlesztések kiemelten történő kezelése.
- d) Az önkormányzat kötelező feladatellátásához kapcsolódó fejlesztések.
- e) Meglévő intézménystruktúra átalakítása, a kihasználtság javítása.

V.

STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK

1. Fejlesztési célok, elképzelések

A cél rövid megfogalmazása

Például: „Az intézmények építési, felújítási, átalakítási kívánalmainak a feltárása, azok folyamatának meghatározása, ütemezése.”

A cél meghatározása után a következőket célszerű rögzíteni a programba:

- a) Az adott feladat (célkitűzés) rövid helyzetelemzése és helyzetértékelése,
- b) A helyzetkép alapján az egyes témához kapcsolódó célkitűzések meghatározása,
- c) A feladatellátás hatékonysági és gazdaságossági lehetőségeinek a számbavétele, a racionálisabb végrehajtás eszközeinek (létszám, struktúra, finanszírozás stb.) a rögzítése,

- d) *A célkitűzések kiadásainak a meghatározása (nem irreális-e a megfogalmazott cél) és a megvalósítására szolgáló lehetséges források (saját forrás, állami hozzájárulás, pályázati forrás, hitel stb.) és azok összetételének a számbavétele.*
- e) *A kitűzött cél elérése érdekében javasolt intézkedések rögzítése, azok számonkérésének lehetősége.*

2. A megvalósítás mechanizmusa

A gazdasági program elkészülte önmagában még nem garancia arra, hogy a felvázolt célok meg is valósuljanak. Ezért a gazdasági programban arra is ki kell térni, hogy az elképzelések, tervek megvalósításának melyek az alapvető feltételei. Ezek a következők lehetnek, melyek ugyancsak külön kifejtést igényelnek az anyagban:

- a) *A döntéshozók, (képviselők) és a végrehajtásban résztvevők elkötelezettsége a kitűzött célok iránt*
- b) *Szükséges dokumentumok, tervek (pl. területrendezési tervek, projekt-tervek, megvalósíthatósági tanulmányok előkészítése, stb.)*
- c) *Marketing munka*
- d) *Finanszírozás*

Minden esetben megkerülhetetlen kérdés a gazdasági programban javasolt feladatok finanszírozása, különösen akkor, amikor egy önkormányzat szűkös anyagi lehetőségekkel rendelkezik. Tehát konkrétan meg kell határozni a finanszírozás biztos és lehetséges forrásait.

A gazdasági programnak a közösség által megfogalmazott célokból kell kiindulnia, nem pedig a helyi lehetőségekből, azok összehangolása a tervezés egy következő szakasza kell, hogy legyen. A fejlesztési elképzeléseket az egyes programokhoz kapcsolva célszerű rögzíteni. A programok, célkitűzések meghatározását a következő részletezettségben ajánljuk kidolgozni:

1. Munkahelyteremtés, foglalkoztatás elősegítés

- *A Megyei munkaügyi központtal és annak kirendeltségével történő együttműködés és kapcsolattartás felülvizsgálata.*
- *Az álláskereső lakosok továbbképzési lehetőségeinek a segítése és összehangolása.*
- *A település és annak környéke munkaerő-piaci és munkahely kínálati helyzetének a felmérése, annak kívánalmaihoz történő illeszkedés elősegítése.*
- *A képzésben résztvevő intézményekkel történő kapcsolat kialakítás és kapcsolattartás rendszerének a biztosítása.*

- *A településen működő vállalkozások önkormányzattal történő együttműködési lehetőségének a megteremtése.*

2. Településfejlesztés

- *A közösség céljainak megfelelő célkitűzések meghatározása, a gazdasági, kulturális, környezeti és társadalmi érdekek érvényesítése érdekében.*
- *A települést érintő beruházások, felújítások bemutatása, a fejlesztési elképzelések rögzítése.*
- *A polgármesteri hivatal szervezeti struktúrájának a felülvizsgálata annak érdekében, hogy a feladatellátás gyorsabb, hatékonyabb, szervezettebb és „lakosságbarát” legyen.*
- *Az intézmények építési, felújítási, átalakítási kívánalmainak a feltárása, azok folyamatának meghatározása, ütemezése.*
- *Az intézményi struktúra felülvizsgálata, a racionalizálási lehetőségek (a gazdálkodás megszervezési módjának a felülvizsgálata, létszámellátottság, feladatellátás stb.) számbavétele.*
- *A fogyatékkal élők életminőségének javítása érdekében a középületek akadálymentesítésének tervezett megoldása.*
- *A költségalapú és a szociális bérlakásokra vonatkozó igények felmérése, azokhoz kapcsolódó fejlesztési elképzelések rögzítése.*
- *Az elektronikus közigazgatási szolgáltatások fejlesztési lehetőségeinek a feltárása, a polgármesteri hivatal és az intézmények informatikai fejlesztésének irányai.*

3. A helyi adópolitika célkitűzései

- *A településen bevezetett helyi adó mentességek, illetve kedvezmények felülvizsgálata.*
- *A településen bevezetett helyi adók mértékének a felülvizsgálata.*
- *A be nem vezetett helyi adók bevezetési lehetőségének szakmai, a lakosság és a vállalkozások teherbíró képességét figyelembe vevő felmérése.*
- *A helyi adóból fennálló követelések (kintlévőségek) bemutatása, a behajtás hatékonyabbá tételének a kidolgozása.*

4. A közszolgáltatások biztosítása és azok színvonalának javítása

- *A meglévő intézményhálózat struktúrájának átalakítása, kihasználtságának a javítása érdekében teendő intézkedések.*
- *Az intézményhálózat szakmai követelményeknek történő megfelelésének a felülvizsgálata (szakmai minimumfeltételek), annak teljesítésének feltételei.*
- *A településen a közszolgáltatásokat végző szervezetek (közszolgáltatásonként) szervezeti kereteinek a felülvizsgálata, tevékenységük értékelése, (esetleges) átszervezés indokainak a rögzítése.*
- *A közszolgáltatások díjainak változtatására vonatkozó elképzelések (növekedési ütem, támogatások rendszere) meghatározása.*
- *Az önkormányzat és a lakosság közötti kapcsolat megteremtése az igényes lakókörnyezet kialakítása érdekében.*
- *A közterületek (parkok, utak, járdák) kezelésével, felújításával, építésével kapcsolatos feladatok és felelősök meghatározása.*
- *Az e-közigazgatás során az elérni kívánt szolgáltatási fejlettségi szint meghatározása.*

5. Vagyongazdálkodás

- *Az önkormányzat vagyoni struktúrájának felmérése mellett, annak átalakítási lehetőségének a kidolgozása, a vagyonszerzés alakulását befolyásoló hatások felmérése.*
- *Az önkormányzat hitelállományának a felmérése, az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalások összegének és összetételének a meghatározása, ami a célkitűzések végrehajtását befolyásolhatja.*
- *Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság(ok) jövőbeni szerepének meghatározása, az esetleges pénzügyi támogatások rendszerének rögzítése.*
- *Az önkormányzati vagyon gyarapítási lehetőségeinek a feltárása, az ahhoz szükséges források (EU-s támogatások, megyei és országos pályázati lehetőségek stb.) biztosítása.*
- *A vagyonértékesítésre kijelölt vagyonelemek meghatározása évenkénti részletezettségben és az abból származó bevételek felhasználási szabályainak a rögzítése.*

6. Városüzemeltetési politika

- *Az idegenforgalom terén rejlő lehetőségek kihasználásának a feltételei, annak keretei, fejlesztési lehetőségei.*

- *Városrendezési, szabályozási tervek készítési irányvonalának a meghatározása.*
- *A környezetvédelemmel és azzal összefüggő kérdések irányainak meghatározása (levegőtisztaság védelme, felszín alatti és feletti vizek védelme, a veszélyes és a kommunális hulladékkezelés megoldása, energiagazdálkodás, stb.)*
- *A település lakásállományának a felmérése, összetételének meghatározása, város rehabilitációs program készítése.*
- *A költségalapú és a szociális bérlakásokra vonatkozó igények felmérése, kiegészítve a panelházakhoz kapcsolódó fejlesztési elképzelések is.*
- *A helyi közlekedési infrastruktúra fejlesztési irányvonalainak rögzítése.*
- *A város érdekében végzett kommunikációs és marketing feladatok meghatározása.*

7. Befektetés-támogatási politika

- *A befektetések ösztönzése érdekében, magasan kvalifikált munkaerő képzésének a segítése.*
- *Az ipari park kialakítására, fejlesztésére, bővítésére történő elképzelések rögzítése.*
- *Turizmusfejlesztés során annak „húzó ágazatainak” meghatározása (egészségturizmus, borturizmus stb.) és a fejlesztés prioritásainak kijelölése.*
- *A befektetések ösztönzése érdekében az infrastruktúra fejlesztési irányainak a kijelölése.*
- *A kormányzati szándékok és a település igényeinek az összehangolása annak érdekében, hogy a befektetések minél nagyobb számban jelenjenek meg a településen.*

8. Egyéb elképzelések

- *Az európai uniós források igénylésére és a várható támogatás felhasználására vonatkozó feladatok (személyi, tárgyi feltételrendszer, ellenőrzés, stb.) meghatározása.*
- *A nemzetközi kapcsolatok („testvér” települések) felülvizsgálata, azok gazdasági, kulturális, sport stb. lehetőségei és ezek jövőbeli iránya.*
- *Az önkormányzat és a településen működő nemzetiségi önkormányzat(ok) együttműködési lehetőségeinek és területeinek (oktatás, sport, kultúra, munkahelyteremtés stb.) a feltárása.*
- *A társulásban résztvevő önkormányzatokkal a közös együttműködés lehetőségeinek a feltárása.*
- *A lakossággal és a civil szervezetekkel történő együttműködés kereteinek a megteremtése.*

VI.

A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÜTEMEZÉSE

A megvalósítás költségei éves ütemezésben

Feladat, fejlesztés megnevezése	Ráfordítások éves ütemezése				Összes ráfordítás E Ft
	1. év	2. év	3. év	4. év	
Összesen:					

Források alakulása éves ütemezésben

Források megnevezése	Bevételek éves ütemezése				Összes bevétel E Ft
	1. év	2. év	3. év	4. év	
Összesen:					

Szöveges indokolás: